

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರಿಯಾಯ್ತು ಆಗಿದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಅರಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹ್ಯಾಮನ್ ಕನ್ಸಂಷನ್‌ಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬವೇಲೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ಫುಡ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿ ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. 1 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸೊಸೈಟಿಗೂ ಹಣಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

SRI K. PUTTASWAMY.—What is the loss occasioned ?

SRI K. H. PATIL.—I have not got that figure. If another question is put, I will certainly place before the House.

SRI K. PUTTASWAMY.—When the Co-operation Minister answered the question, he should have given the full answer. On that day, the answer was given and today another type of answer is given, for which he wants a separate question.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಈಗತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಇದು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಯಾವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೇ ?

(ii) *re:—Allegations against Curator of zoo at Mysore as reported in Press*

SRI K. H. PATIL (Minister for Food and Forests).—I have another statement to make in respect of Mysore Zoo.

I have been receiving a large number of representations from both members of the Legislature and private persons recommending upgrading the post of the Curator, Mysore Zoo to that of Head of a Department and for separating the Zoo from the Forest Department. It is surprising that all these recommendations cite the report of the Expert Committee appointed by the Government of India. The Expert Committee has recommended several suggestions which mainly aim at scientific development of the Zoo, with staff belonging to different academies. We have taken up this question, but considering the heavy expenditure on the staff complement, naturally this subject would take some time. Meanwhile, divorced from all the other recommendations, the representations made to Government have only aimed at upgrading the post of the Curator. I feel, linked up with this issue, several unnecessary complications have been developed to force the hands of the Government. Irregularities in accounting matters, maintaining a large number of persons without any authority on muster roll, including retired Government officials

for a number of years, are issues on which both the Forest Department and the Accountant General have been taking exceptions. These issues were availed of to publicise the lack of power or withdrawal of power of the Curator. Immediately the question of wild life in the Zoo being endangered had come to my notice from news items on 10th June 1977 telegraphic instructions were issued to the Curator to take recourse to whatever measures necessary to see that no untoward incident takes place on the same day. Thereafter I convened a meeting on 13th June 1977 of the Curator, the Conservator of Forests, Wild life and the Officers of the Secretariat to settle this issue amicably. During this meeting I had stressed that due to lack of powers or improper functioning no damage should be caused to wild life items in the Zoo. I had also issued instructions that wherever enhancement of powers are necessary or minor deviation from procedures are called for, these be complied with. The Curator had confirmed that the damage to wild life which had been publicised were incorrect and that he was not responsible for the giving out of such news items. He also indicated that the death of Panther and Monkeys published in the newspaper were not due to lack of medicine or feed and upkeep, but due to old age. In a Zoo in which there are thousands of specimens, birth and death are also normal features. I had also issued instructions to the Curator to dispense with the services of one of the persons maintained on muster roll, who was handling office files and who, according to my Information, was the root cause of the troubles in Zoo. I am yet to receive confirmation of compliance of these instructions. Simultaneously, I have taken up the question of enhancement of powers and for the issue of Government Orders in this regard. I am surprised that in spite of these actions, publicising either incorrect information or information far from truth are appearing in the Press. I am continuing to receive representations, even after my meeting with officers and reconciling the different issues, from several part seeking conferring of certain benefits on the Curator. I am now convinced that the entire issue is motivated to achieve personal gains. I assure this House that whatever action is necessary in this regard will be taken by me to see that selfish objectives will not come in the way of proper administration of the Zoo.

SRI T. R. SHAMANNA (Fort).—Madam Speaker, I have given a Calling Attention Notice.

MADAM SPEAKER.—The Minister has already made a statement. The member may ask clarification if any.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ ವಾನ್ಸವವಾಗಿ ಕ್ಯೂರೇಟರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ವೈತತ್ಯವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡಪಾದಂತಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಾಯದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣ್ಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು, ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ. ಭೂಶೋಧಕರು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಫೌಲ್ಟಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವೆಂಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ತನ್ನದೆ ಬಾಸಗಿಯವರಿಂದ ಬರುವ ವೆಂಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತಹ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ತಕರಾರುಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ.

SRI AZEEZ SAIT (Narasimbaraja).—80 lakhs of rupees have been earmarked for the development of Mysore Zoo but it has not been fully utilised. I hope this has come to the notice of Government. It has been declared as 'A' Class. Has the Hon'ble Minister any intention to create a separate Directorate for the Zoo itself?

SRI K. H. PATIL.—The Zoo is 'A' Class; it is a model zoo. We want to make it more model and we have got so many plans to be implemented for the benefit of the zoo. We are thinking of upgrading the zoo at all levels but it is not possible to have a Directorate at this stage but certainly we will have to consider the Experts' Committee report to be implemented as far as possible.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈಗ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂರೇಟರ್ ಇದ್ದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಆಪಾದನೆಗಳೂ ಇದ್ದು ಕೂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯದೆ; ಅವರು ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ ಓಬೇಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಂಟು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಂಟು ಅವರು ಕೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ನೀವು ಯಾರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅವರ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ನೂಡನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

SRI K. H. PATIL.—Inquiry will be made wherever the offences have been committed and irregularities are noticed. Nobody is free. To avoid such false complaints myself and the Chief Minister have thought over the matter and desire that a non-official committee should look into the zoo affairs.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಂಡ್ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

SRI K. H. PATIL.—Whatever is possible under the rules will certainly be done.

ಶ್ರೀ ಕೊಣ್ಣಂದೂರು ಲಂಕಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಘಾಲ್ತಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತನ್ನದೆ ಖಾಸಗಿಯವರ ಮನೆಯಿಂದ ಬರುವ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

SRI K. H. PATIL.—Whatever possible under Rules will certainly be looked into.

Matter under Rule 312 :

Re : Press Statement by some Ministers about non-harmony in the State Cabinet.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆಸರಸ್ವೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ನಿನ್ನೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ 312ರ ಕೆಳಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಿನ್ನೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸತ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಒದ್ದಾರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಒಡಕಿನಿಂದ ಆದಳಿತದಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಧಕ್ಕೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

‘It must be discouraging for a man like Mr. Urs who always hankers after power and position Mr. Patil went on in his diatribe ...’

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ,

‘What about his position when he dwells in a glass house?’ asked Mr. Patil, adding : ‘Should he dare throw a stone at others?’